

Europos
Komisija

Dialogai ir konsultacijos su piliečiais

Pagrindinės išvados

2019 m. balandžio 30 d.

Turinys

Piliečių Sąjunga	4
Raginimas kurti klestinčią Europą	7
1. Sauganti Europa.....	10
2. Migracijos problemos sprendimas	11
3. Dinamiška ekonomika	12
4. Aplinkos apsauga ir kova su klimato kaita.....	13
5. Vertybių Europa	14
6. Perspektyva jaunajai kartai	15
7. Stipresnė Europa pasaulyje	16
Piliečių įsitraukimas ir politikos formavimas.....	17

„Europa pirmiausia yra piliečių Sąjunga.

Jie – mūsų projekto šerdis, dvasia ir varomoji jėga.“

Jeanas-Claude'as Junckeris, 2018 m. gruodžio 11 d.

Šis leidinys parengtas pagal šimtų tūkstančių piliečių pasisakymus, nuskambėjusius per maždaug 1 600 dialogų su piliečiais ir pateiktus internetinėse konsultacijose dėl Europos ateities.

Jis turėtų padėti 27 ES valstybių narių vadovams diskutuoti neoficialiame Sibiu susitikime. Be to, įsiklausydama į piliečių nuomones ir bendraudama su jais Komisija papildė strateginę darbotvarkę. Ją Europos vadovai tvirtins 2019 m. birželio mėn. („*Europa 2019 m. gegužės mėn. Pasirengimas vieningesnei, stipresnei ir demokratiškesnei Sąjungai vis neramesniame pasaulyje*“).

Piliečių Sąjunga

Komisija nuo pat šios kadencijos pradžios bendravo su piliečiais ir įsiklausė jų lūkesčius, rūpesčius bei idėjas. Visi Komisijos nariai kadencijos pradžioje gavo įgaliojimų raštus su atviru raginimu būti politiškai aktyviems valstybėse narėse ir dialoguojant su piliečiais – supažindinti su bendra Komisijos darbotvarke ir kalbėtis apie ją, klausytis idėjų ir bendrauti su suinteresuotaisiais subjektais. 2017 m. kovo 1 d. Komisijos Pirmininko J.-C. Junckerio paskelbta **Baltoji knyga dėl Europos ateities**¹ tapo naujo etapo pradžia – joje paskelbta, kurlink Sąjunga galėtų vystytis ateityje, ir taip paskatintos precedento neturinčios diskusijos visame žemyne.

„Šia baltąja knyga turėtų prasidėti atviros ir plačios diskusijos su piliečiais, kaip Europa turėtų keistis artimiausiais metais. Europos Komisija kartu su Europos Parlamentu ir suinteresuotomis valstybėmis narėmis rengs daug diskusijų dėl Europos ateities Europos nacionaliniuose parlamentuose, miestuose ir regionuose. Šimtų milijonų europiečių idėjos ir ryžtas bus mūsų pažangos variklis.“

Nuo J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos darbo pradžios 583 vietose surengti 1 572 dialogai su piliečiais². Be to, 2018 m. gegužės 9 d. Komisija pradėjo internetines konsultacijas dėl Europos ateities, kurių klausimus parengė piliečių grupė, kurios narių įvairovė tokia pat, kaip ir Europos.

Europos Komisija dalyvavo Europos Parlamento surengtose 20 aukšto lygio diskusijose su šalių vadovais, pritarė dideliems Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto projektams³ ir aktyviai rėmė valstybių narių inicijuotas konsultacijas su piliečiais. Visos šios ir kitų politinių institucijų ar pilietinės visuomenės surengtos iniciatyvos vienos kitas visapusiškai papildė.

2018 m. gruodžio mėn. Komisija Europos Vadovų Tarybai pateikė dialogų ir konsultacijų su piliečiais pažangos ataskaitą⁴ ir nurodė septynias pagrindines sritis, kuriose europiečiai iš Sąjungos tikisi labai daug. Europos Vadovų Tarybos išvadose dialogai ir konsultacijos buvo pirmą kartą palankiai įvertinti ir tiesiogiai susieti su strateginės darbotvarkės parengiamaisiais darbais.

1 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf

2 Piliečių dialogai – tai viešos diskusijos. Pirmoji buvo surengta 2012 m. rugsėjo 27 d. Ispanijos Kadiso uoste dalyvaujant Pirmininko pavaduotojai Viviane Reding. Nuo 2013 m. Europos Komisija piliečių dialogus rengė vis įvairesnius.

3 <https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/Reflecting-on-Europe.aspx>

4 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/eu-progress-report-consultations-111218_en.pdf

Baltoji knyga dėl Europos ateities

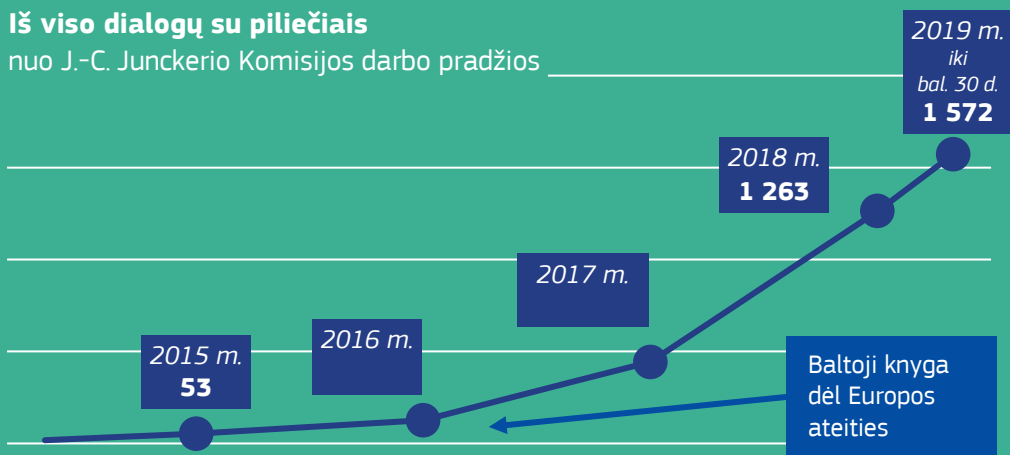
2017 m. kovo 1 d. Komisijos Pirmininko J.-C. Junckerio paskelbtoje Baltojoje knygoje dėl Europos ateities pateikti penki būsimos ES 27 scenarijai. Scenarijai nebuvo privalomi, išsamūs ar tarpusavyje nesuderinami. Jų paskirtis – duoti medžiagos įvairiapusėms diskusijoms.

SCENARIJAI					
PRAKTIŠKOS PASEKMĖS	Tęsti toliau	Tik bendroji rinka	Tie, kas nori daugiau, daro daugiau	Daryti mažiau, bet efektyviau	Daryti daug daugiau drauge
ES 27 įgyvendina ir atnaujiną dabartinę reformų darbotvarkę. Reguliariai atnaujinami prioritetai, problemos sprendžiamos tada, kai išskyla, ir atitinkamai priimami nauji teisės aktai	ES 27 tik tvirtina pagrindinius bendrosios rinkos aspektus	Valstybės narės, kurios to nori, ES 27 leidžia kartu nuveikti daugiau konkrečiose politikos srityse. Todėl valstybės narės susitaria dėl konkrečių tvirtinam bendradarbiavimui reikalingų teisinių ir biudžeto taisyklių. Vėliau prie jų gali prisijungti kitos valstybės narės.	Bendras konsensusas dėl poreikio geriau siekti tam tikrų prioritetų padeda sutelkti dėmesį ir išteklius taip, kad pasirinktose politikos srityse būtų nuveikta daugiau ir greičiau, o kitose daroma mažiau arba visai nieko nedaroma	Valstybės narės perleidžia daugiau galių, išteklių ir kompetencijos priimti sprendimus, sustiprinamas euras ir sparčiai užtikrinamas ES lygmens sprendimų vykdymas	

Dialogai su piliečiais

Iš viso dialogų su piliečiais

nuo J.-C. Junckerio Komisijos darbo pradžios

194 000 dalyvių

1,6 mln. žiūrovų
per interneto transliacijas

Internetinės konsultacijos

Visos Europos
daugiakalbės
konsultacijos

12 klausimų
(uždaryjū ir atvirujū)

Kartu veikta
socialiniuose
tinkluose

87 000
dalyvių

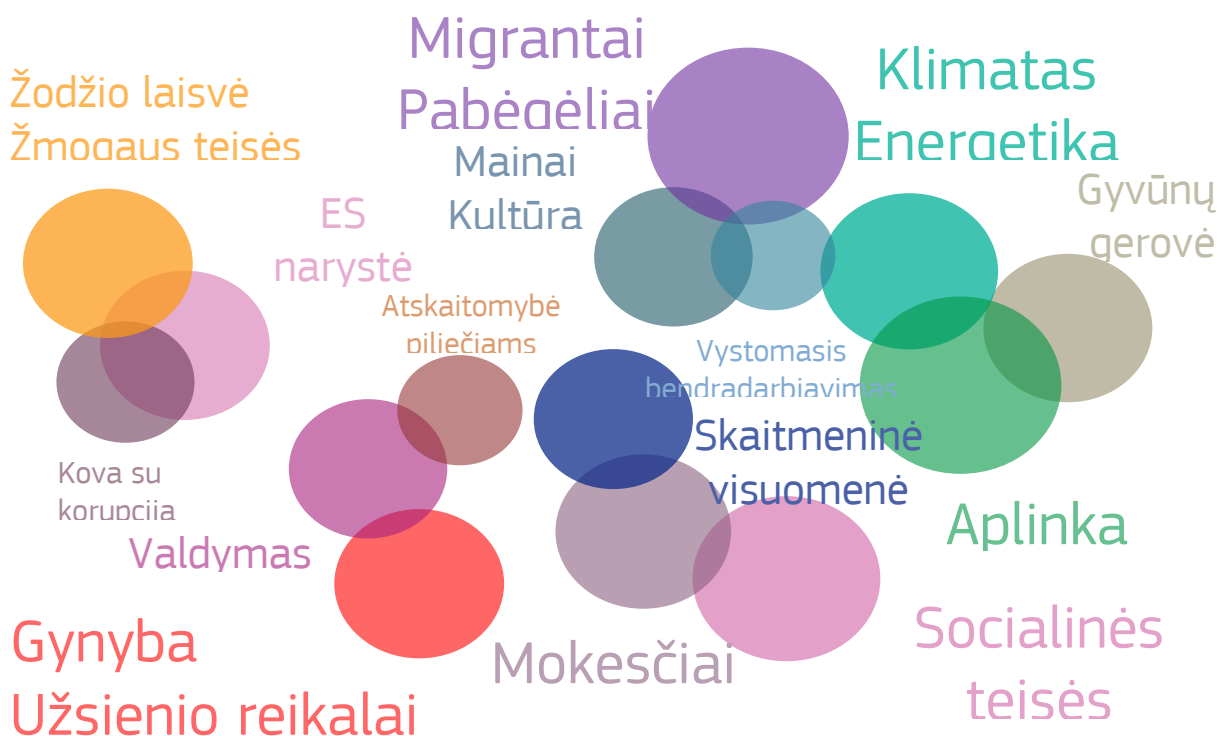
Ragininimas kurti klestinčią Europą

Dialogų su piliečiais ir internetinių konsultacijų dėl Europos ateities rezultatai gana panašūs ir atitinka išvadas, prie kurių per panašius renginius priėjo valstybės narės, nors tų renginių formos ir buvo skirtingos.

Apskritai dalyviai linkę **Europos Sąjungą vertinti palankiai**. Panašias išvadas leidžia daryti ir viešosios nuomonės apklausa. „Eurobarometro“ reprezentatyvios gyventojų imties apklausa rodo, kad 62 proc. europiečių savo šalies narystę Europos Sąjungoje vertina teigiamai – tai geriausias rezultatas per pastaruosius 27 metus. Tik 11 proc. narystę Sąjungoje vertina neigiamai, kiti laikosi neutralaus požiūrio. „Eurobarometro“ apklausa taip pat rodo, kad nuo 2014 m. pavasario iki 2018 m. rudens pasitikėjimas Europos Sąjunga padidėjo 11 punktų (nuo 31 proc. iki 42 proc.). Galima to priežastis – rengiant Europos iniciatyvas pradėta orientuotis į tai, kas rūpi piliečiams. Pasitikėjimas Europos Parlamentu ir Europos Komisija padidėjo 11 punktų iki atitinkamai 48 ir 43 proc. Per tą patį laikotarpį pasitikėjimas nacionalinėmis vyriausybėmis padidėjo 8 punktais iki 32 proc.

Europos Sąjunga laikoma **teisėtu** ir veiksmingiausiu forumu, kuriam galima pavesti spręsti **pasaulinio masto problemas**. Atsakydami į klausimą, kokie europiniai sprendimai keltų pasididžiavimą, kad priklausai Europos Sąjungai, internetinių konsultacijų dalyviai spontaniškai minėjo temas, susijusias su **aplinka ir klimatu, migracija ir pabėgėliais, užsienio reikalais ir gynyba**.

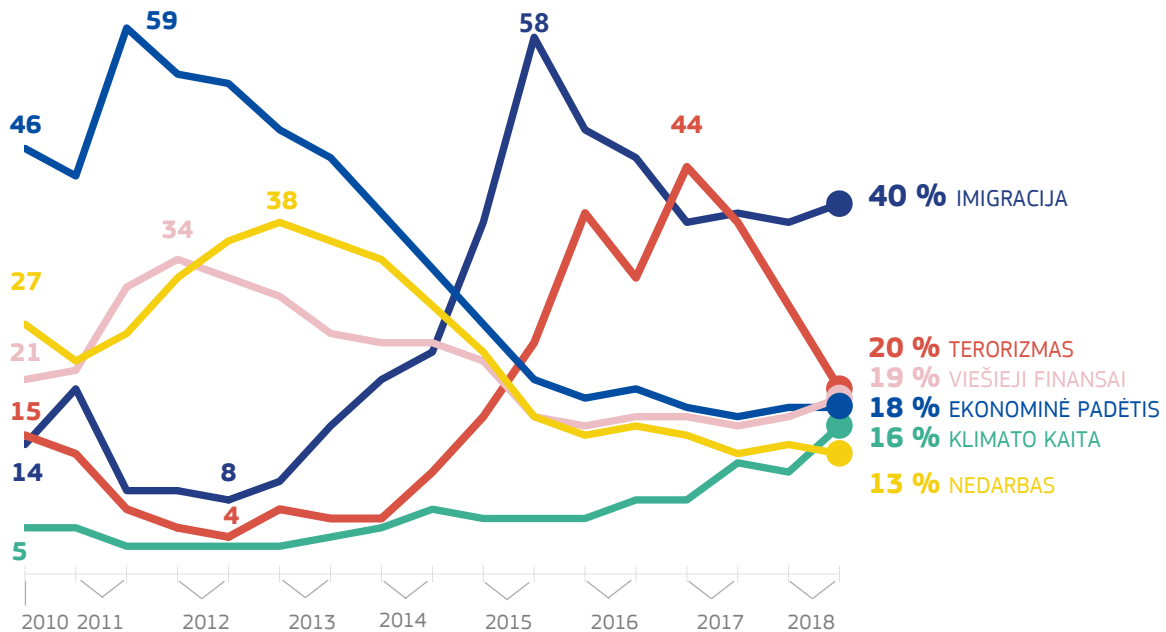
Internetinės konsultacijos

„Kokie Europos Sąjungos lygmeniu priimami sprendimai teiktų Jums daugiau pasididžiavimo, kad priklausote Europos Sąjungai?“

(Atvirasis klausimas)

Atsakymai buvo grupuojami pagal temas, naudojant teksto gavybos metodus. Skritulių dydis proporcingas minėjimo dažniui, o santykinė vieta rodo artimas temas.

2018 m. lapkričio mėn. atlikta standartinė „Eurobarometro“ apklausa patvirtina, kad, paklausti, kokie du (iš keturiolikos) klausimai Europai svarbiausi, respondentai dažnai mini pasaulinio masto iššūkius. Migracija vis dar minima dažniausiai, tačiau gerokai mažiau negu 2015 m., ir migracijos valdymas duoda vaisių. Tai siejasi su mažesniu šia tema keltų klausimų skaičiumi 2019 m. surengtuose piliečių dialoguose. Antru prioritetu tapo terorizmas. Pirmą kartą viena iš penkių dažniausiai minimų temų tapo klimato kaita.

Standartinė „Eurobarometro“ apklausa, 2018 m. ruduo
„Kokios, jūsų nuomone, dvi šiuo metu svarbiausios ES iškilusios problemos?“
(ne daugiau kaip 2 atsakymai iš 14 galimų)

Paveikslėlyje parodyti tik šeši dažniausiai pasirinkti atsakymai.

Kadangi atsigavusi Europos ekonomika per pastaruosius kelerius metus ėmė sparčiau augti, **ekonominiai ir socialiniai** klausimai nebe tokie svarbūs, kaip J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos kadencijos pradžioje. Tačiau poreikis palaikyti **ekonomikos dinamizmą**, dėmesys skaitmeninimui, moksliniams tyrimams ir inovacijoms ir stabili euro zona – taip pat svarbios temos. Be to, žmonės akivaizdžiai nori daugiau **sąžiningumo ir socialinės apsaugos**.

Europa taip pat laikoma vertybių žemynu, kuriame turi būti užtikrinta teisės viršenybė, kova su korupcija ir nediskriminavimas.

Pastaruosius kelis mėnesius dažniau diskutuota apie „Brexit’ą“, tačiau apskritai dialogų ir internetinių konsultacijų dalyviams labiausiai magėjo 27 ES valstybių narių ateitis.

Apskritai diskusijų apie Europos ateitį dalyviai norėtų, kad Europos Sąjunga sutelktų dėmesį į tas **sritis, kurios Europos darbotvarkėje svarbios jau dabar**, būtent į dešimt politinių J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos prioritetų. Piliečių lūkestį atspindi ir Komisijos indėlis į strateginę darbotvarkę bei jos pasiūlymai dėl Europos Sąjungos ilgalaikio biudžeto.

1. Sauganti Europa

Diskusijų dėl Europos ateities dalyviai linkę tikėtis, kad Europos Sąjunga užtikrins jų gerovę ir gins jų **socialines teises**. Dalyviai dažnai ragino užtikrinti daugiau teisių, kėlė vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, tėvystės atostogų, **sveikatos** ir kitus socialinius klausimus. Daug dalyvių reiškė nerimą dėl didėjančios nelygybės ir apskritai ragino **ginti silpniausius** visuomenės narius, tokius kaip pagyvenę žmonės ir žemos kvalifikacijos darbuotojai.

Dar vienas piliečiams svarbus šios apsaugos aspektas – **vartotojų teisės**. Piliečiai nuolat minėjo **maisto saugą** ir maisto produktų kokybę tikėdamiesi, kad prekybos susitarimuose bus numatyta laikytis aukštų standartų, įskaitant socialinius ir aplinkos standartus. Daugelis nerimavo dėl, jų nuomone, nesąžiningo **apmokestinimo**, kuris ypač naudingas didelėms bendrovėms.

Vis dėlto žmonės labiausiai norėjo, kad Europa labiau juos **saugotų nuo nusikaltimų** ir ypač terorizmo. Dažnai minėta ir kova su korupcija.

“ Į ES iš trečiųjų šalių turėtų patekti tik tie produktai, kurių kokybės standartai tokie patys.

Internetinių konsultacijų dalyvis iš Ispanijos

Reikia suderinti socialinius standartus ir mokesčius, kad Europoje neliktų nesąžiningos konkurencijos.

Internetinių konsultacijų dalyvis iš Prancūzijos

ES turėtų padėti skurstantiems žmonėms.

Piliečių dialogas Liublianoje (Slovėnija)

”

- Nuo J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos kadencijos pradžios sukurta daugiau kaip 12,5 mln. darbo vietų.
- Derėdamasi dėl prekybos susitarimų Europos Komisija apsaugo pažeidžiamus sektorius ir nesileidžia į kompromisus dėl saugos standartų, Žmogaus, darbo ir pagrindinės teisės, taip pat tvarumas yra esminiai mūsų prekybos politikos aspektai.
- 2014–2020 m. Europos Sąjunga numatė 86,4 mlrd. EUR Europos socialiniam fondui.
- Komisijos siūlymu persvarstant darbuotojų komandiravimo taisyklės nustatytas vienodo užmokesčio už tokį patį darbą toje pačioje vietoje principas.

2. Migracijos problemos sprendimas

Daugelis piliečių tebėra susirūpinę dėl migracijos, bet pastaraisiais mėnesiais dalyviai šią temą kėlė ne taip dažnai.

Nuomonės pasidalijusios į skirtingas stovyklas – tai rodo, kad vienodo požiūrio į migracijos ir prieglobsčio klausimus Europoje nėra. Nemažai dalyvių ragina sustabdyti **neteisėtą migraciją** arba gražinti migrantus, kurie neturi teisės likti ES.

Kiti nori, kad Europos Sąjunga būtų svetingesnė, arba ragina imtis veiksmų, kad Viduržemio jūroje **nežūtų žmonės**. Taip pat diskutuota apie migrantų **integraciją** ir **bendradarbiavimą** su ES nepriklausančiomis šalimis, visų pirma Afrikoje. Daugelis ragino ES valstybes būti **solidarias** arba tvirtino, kad reikia darnios jūrų ir sausumos sienų kontrolės. Daug dialogo dalyvių susirūpinę, kad kalbant šiomis temomis apstu manipuliacijų ir primityvios retorikos.

“ Už Europos ribų yra žmonių, kuriems reikia pagalbos, nes jų šalyje siaučia karas arba badas. Mes galime jiems pagelbėti.
Internetinių konsultacijų dalyvis iš Austrijos

Iš kitų pasaulio vietų žmonės bėga ne tik nuo persekiojimų, bet ir nuo skurdo. Ar ES bendradarbiauja su tomis šalimis padėdama joms vystytis?
Piliečių dialogas Msidoje (Malta)

Kurkite ir vykdykite tokią europinę politiką, kad sausumos ir jūros sienos būtų valdomos ir saugomos bendrai.
Internetinių konsultacijų dalyvis iš Kipro

”

- Sumažėjo neteisėtai sieną į ES kertančių asmenų skaičius: jis vėl toks, koks buvo iki krizės.
- Nuo 2015 m. Europos Sąjungos operacijos padėjo išgelbėti daugiau kaip 730 000 gyvybių.
- Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos yra dislokavusios apie 900 pareigūnų. Jie papildė esamus valstybių narių pajėgumus. Ateityje pajėgas būtų galima sustiprinti, kad pareigūnų būtų iki 10 000.
- Europos Sąjunga finansuoja trečiosioms šalims skirtas programas, kuriomis šalinamos pagrindinės neteisėtos migracijos priežastys.

3. Dinamiška ekonomika

Diskusijų apie Europos ateitį dalyvius vis labiau domina ateities ekonomiką formuojančios naujos tendencijos. Daug dalyvių nerimauja, kaip Europa, kaip visuma, ir patys žmonės prisitaikys prie **dinamiškos** ekonomikos.

Daug klausimų susiję su **skaitmenine ekonomika ir jos reikalavimais**: įgūdžių įgijimu, naujų darbo vietų kūrimu ir asmens duomenų apsauga. Daugelis reikalauja reguliuoti tvirtas pozicijas užimančius skaitmeninės rinkos gigantus. Dalyviams taip pat labai aktualūs dirbtinio intelekto ir robotikos iššūkiai. Jie tikisi, kad Europa pasinaudos galimybėmis ir ribos galimą riziką.

Kita populiari tema – **žiedinė ekonomika** ir galima jos nauda.

Dažnai žmonės nurodo, kad būtina teikti pirmenybę **moksliniams tyrimams ir inovacijoms** ir juos skatinti, taip pat klausta, kaip pagerinti galimybes gauti **finansavimą ir investicijų**, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Regionuose aktyviau aptarinėta Europos biudžeto nauda.

Laisvas judėjimas Europos Sąjungoje daugelio laikomas naudingu tiek ekonomikai, tiek patiems piliečiams. **Euras, bendroji rinka ir tarptautinė prekyba** apskritai laikomi galimybe verslui ir vartotojams, nors būta nuogaštavimų, kad į Sąjungą gali būti importuota prastos kokybės produktų.

Investuokite į mokslinius tyrimus ir inovacijas, į švietimą.
Internetinių konsultacijų dalyvis iš Vokietijos

Kada pagaliau Europos Sąjungoje atsiras pasaulinio masto skaitmeninės rinkos lyderių?
Piliečių dialogas Liuksemburge

Turėtume panaikinti sparčiojo interneto pasiūlos atotrūkį tarp kaimo vietovių ir didmiesčių.
Piliečių dialogas Jasinkoje (Lenkija)

- Europos Sąjungos ekonomika auga jau šeštus metus iš eilės.
- 2014 m. lapkričio mėn. paskelbtas Junckerio planas pritraukė 400 mlrd. EUR papildomų investicijų, o jos davė naudos beveik 1 mln. mažųjų ir vidutinių įmonių.
- Kitame ilgalaikiame biudžete Europos Komisija siūlo 50 proc. padidinti investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas.
- Europos Sąjunga įgyvendina skaitmeninės ekonomikos plėtros strategiją.

4. Aplinkos apsauga ir kova su klimato kaita

Klimato kaita ir aplinkos apsauga piliečiams rūpi vis labiau.

Apskritai europiečiai beveik neabejoja, kad klimato kaitą bent iš dalies sukelia **žmogaus veikla**. Piliečių dialogų dalyviai nori sužinoti ne tik tai, kaip Europos Sąjunga sprendžia šią pasaulinę problemą, bet ir kaip jie patys gali prisidėti.

Piliečiai labai domisi tokiais klausimais kaip **šiltnamio efektą sukeliančių dujų** kiekio mažinimas. Nors nerimas didelis, girdėjosi viltingų pastabų dėl **atsinaujinančiosios energetikos** plėtros, investicijų į žaliają ekonomiką ir **inovacijas**, kurios padėtų saugoti aplinką.

Per piliečių dialogus kelta daug klausimų dėl **atliekų** (ypač **plastiko**) tvarkymo, **pesticidų**, biologinės įvairovės ir **gyvūnų gerovės**.

“

Kova su klimato kaita turėtų tapti svarbiausiu viešosios politikos prioritetu.
Piliečių dialogas Lisabonoje (Portugalija)

ES turėtų imtis drastiškų vandenynų apsaugos būdų.
Piliečių dialogo Nikosijoje (Kipras) dalyvis

Reikėtų atsisakyti žmogaus sveikatai kenksmingų cheminių produktų.
Internetinių konsultacijų dalyvis iš Kroatijos

”

- Europos Sąjunga yra vienintelė didelė ekonomikos erdvė, kuri Paryžiaus susitarimo įsipareigojimus visapusiškai įtvirtina vidaus teisės aktuose.
- 1990–2016 m. išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis buvo sumažintas 22 proc., nors Sąjungos ekonomika išaugo 54 proc.
- Europos Komisija paskelbė pirmąją pasaulyje visapusišką plastiko strategiją, kurioje numatyta konkrečių priemonių, kaip uždrausti dažniausius vienkartinius plastikinius produktus.
- Komisija griežtina sąlygas naudoti vėžį sukeliančias chemines medžiagas darbo vietoje – per ateinančius 50 metų taip bus išgelbėta daugiau kaip 100 000 gyvybių.

5. Vertybių Europa

Daugeliui dalyvių teberūpi Europos **vertybės ir tapatybė**. Europos Sąjunga daugelio laikoma taikos projektu ir **laisvės** bei **pagrindinių teisių** erdve. Daugelis dalyvių nerimauja dėl **korupcijos** ir **teisinės valstybės** būklės kai kuriose valstybėse narėse ir ragina Europos Sąjungą reaguoti.

Itin daug dėmesio nuolat sulaukia **solidarumo** samprata. **Lyčių lygybė ir nediskriminavimas** laikomi pagrindiniais mūsų visuomenės ramsčiais.

Nors **pasitikėjimas Europos institucijomis** auga nuo 2014 m., daug dalyvių vis dar laiko jas pernelyg **nutolusiomis** ir tikisi iš jų didesnio veiksmingumo ir skaidrumo.

Kai kurie apklausos dalyviai ragina imtis priemonių, kad Europos Sąjunga taptų **artimesnė piliečiams**. Tam padėtų ne tik kultūriniai mainai, kalbų mokymasis, pamokos apie Europą **mokyklose**, bet ir Europos simbolių, tokių kaip vėliava ir Europos diena, naudojimas.

Likus keliems mėnesiams iki Europos Parlamento rinkimų, kai kurie apklausos dalyviai nerimauja, kad demokratiniam procesui gali pakenkti **dezinformacija**. Piliečiai norėtų daugiau informacijos apie Sąjungą, kad geriau suprastų **sprendimus** ir galėtų juos **paveikti**.

“ Seksualinės mažumos turi teisę į saugumą ir į gyvenimą be prievartos. Internetinių konsultacijų dalyvis iš Ispanijos

Vyriausybės, ES institucijos ir visi piliečiai turėtų susirūpinti dėl informacinių užpuolikų iš išorės, tokių kaip netikri socialinių tinklų profiliai ir troliai. Piliečių dialogas Taline (Estija)

Pernelyg daug kalbame apie toli nuo mūsų esančią Europą. Tačiau mes esame ES ir, jei patys nejudinsime nė piršto, jei nedalyvausime politikos procese ir diskusijose, negalime tikėtis, kad ES taps artimesnė. Piliečių dialogas Liublianoje (Slovėnija)

”

- Lyčių lygybės srityje ir kovoje su diskriminacija Europos Sąjunga yra vienas labiausiai pažengusių regionų pasaulyje.
- Naujasis Komisijos narių elgesio kodeksas užtikrino aukščiausius pareigūnų etikos standartus Europoje ir ne vien joje.
- 2018 m. gegužės mėn. įsigaliojusi duomenų apsaugos taisyklių reforma yra svarbus žingsnis stiprinant pagrindines piliečių teises skaitmeniniame amžiuje.
- Priimtos naujos rinkimų kampanijų skaidrumo didinimo taisyklės: nesilaikant taisyklių gresia sankcijos.

6. Perspektyva jaunajai kartai

Dialoguose su piliečiais dalyvavo daug studentų ir jaunimo. Jie reikalavo daugiau įtakos politikos formavimo procese – panašius ženklus rodo pastarojo meto jaunimo aktyvumas klimato kaitos klausimais.

Piliečiai šį reikalavimą sieja su tokiomis temomis kaip **judumas, švietimas** ir mainų programos. Kaip pavyzdys nuolat konkrečiai minėta programa „**Erasmus**“ – daugelis dalyvių norėtų, kad jai būtų skirta daugiau lėšų. Jaunuoliai nesiliauja labai nerimavę dėl jaunimo **nedarbo**. Daugelis mano, kad Europos Sąjunga turėtų labai prisidėti pritaikant mokymo paslaugas prie naujų tendencijų, tokių kaip skaitmeninė ekonomika.

Pateikta pasiūlymų dėl bendrų mokymo programų ir abipusio diplomų pripažinimo, tačiau daugelis taip pat mano, kad jaunoji karta Europos dalykų ir jos **bendrų vertybių** turėtų mokytis **mokyklose**.

“ Plėskite mokyklų mainus per bendrus darbo projektus, kuriems naudojamos technologijos, pavyzdžiui, virtualiosios klasės. Taip būtų galima susipažinti su kitais darbo metodais ir kitomis kultūromis. Internetinių konsultacijų dalyvis iš Prancūzijos

Parenkite pilietinio ugdymo kursą apie pamatinius etikos standartus, toleranciją ir tai, kaip organizuojamas valdymas ES, nacionaliniu ir vietos lygmeniu. Internetinių konsultacijų dalyvis iš Airijos

”

- „Erasmus“ suteikė galimybę studijuoti, mokytis profesijos, keliauti, savanoriauti ar įgyti patirties svetur jau daugiau kaip 9 mln. asmenų. Komisija siūlo 2021–2027 m. padvigubinti programos biudžetą iki 30 mlrd. EUR.
- Pagal Komisijos pateiktus pasiūlymus valstybės narės įsipareigojo gerinti abipusį diplomų pripažinimą, stiprinti tokius bendruosius gebėjimus kaip verslumas ir skaitmeniniai įgūdžiai, puoselėti įtraukų švietimą ir propaguoti bendras Europos vertybes ir europinį mokymo aspektą.
- Jaunimo užimtumo iniciatyva, kurios biudžetas 2014–2020 m. siekia beveik 9 mlrd. EUR, padeda jaunuoliams, neturintiems galimybės mokytis, įsidarbinti ar įgyti profesiją.

7. Stipresnė Europa pasaulyje

Daugelis piliečių ragina toliau koordinuoti ir konsoliduoti Europos Sąjungos išorės veiksmus. Jie nori, kad ne tik **užsienio politika**, bet ir **gynybos politika** būtų bendra. Piliečiai minėjo, kad reikia sutelkti išteklius mokslinių tyrimų ir inovacijų reikmėms, o kai kurie netgi siūlė kurti Europos kariuomenę.

Europos Sąjunga dažnai lyginama su kitomis pasaulio šalimis, ir konsultacijų dalyviai gyrė Sąjungos pastangas tarptautinėje arenoje. 2018 m. lapkričio mėn. „Eurobarometro“ apklausa rodo, kad 76 proc. į ją atsakiusių Sąjungą laiko stabilumo sala neramumų krečiamame pasaulyje.

Respondentai dažnai minėjo **kitas pasaulio galybes**, tokias kaip Rusija, Kinija ir JAV, kartais laikydami jas **kibernetinio saugumo** ar **prekybos** problemų šaltiniu. Jie iš tiesų trokšta, kad Europa būtų tokia pat stipri ir besivadovaujanti vertybėmis veikėja pasaulio geopolitinėje arenoje. Vieni apklausos dalyviai minėjo poreikį kalbėti **vienu balsu**, kiti siūlė suvienodinti užsienio politiką.

“ Tikiuosi, kad ES pavyks vieningai vadovautis solidarumo, kultūrų įvairovės, teisinės valstybės ir aplinkos apsaugos principais.

Internetinių konsultacijų dalyvis iš Prancūzijos

Suderindama gynybos politiką ir užsienio politikos tikslus Europos Sąjunga įgytų politinės įtakos galią, prilygstančią jos ekonominiam svoriui.

Internetinių konsultacijų dalyvis iš Vengrijos

Kad sutaupykite lėšų ir efektyviau jas panaudotumė, mums reikia bendrų gynybos pramonės techninių standartų. Iš tiesioginio dialogo per „Facebooką“

”

- Europos Sąjunga yra patikima partnerė, ginanti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką.
- Sąjunga ir jos valstybės narės teikia daugiau nei pusę visos vystomojo bendradarbiavimo pagalbos pasaulyje. ES humanitarinė pagalba kasmet pasiekia daugiau kaip 120 mln. žmonių.
- Europos Sąjunga šiuo metu vykdo 16 karinių ir civilinių misijų visame pasaulyje.
- Europos Komisija priėmė darbo programas, kad 2019–2020 m. būtų bendrai finansuojami bendri pramoniniai gynybos projektai. Kitame ilgalaikiame ES biudžete Komisija pasiūlė 13 mlrd. eurų skirti Europos gynybos fondui.

Piliečių įsitraukimas ir politikos formavimas

Sparčiai kintančiame pasaulyje Europos piliečiai suvokia Europai kylančius pasaulinius iššūkius ir jos pranašumą.

Jie daug tikisi iš Europos Sąjungos: kartu su valstybėmis narėmis ji turėtų ginti savo vertybes bei piliečius ir būti išgirsta tarptautinėje arenoje. Į jų rūpesčius Europos Komisija savo veikloje atsižvelgia jau dabar.

Diskusijos parodė, kad jų dalyviai gali patys siekti permainų: juos domina žiedinė ir skaitmeninė ekonomika ir nauji demokratinio dalyvavimo būdai.

Piliečiai nori konkurencingos, sąžiningos ir ginančios Europos, kuri aktyviai veikia pasaulyje, pavyzdžiui, kovoja su klimato kaita ir už aplinkos apsaugą. Įsiklausydama į raginimą kurti klestinčią Europą, šios sudėties Komisija nuo 2014 m. ėmėsi iniciatyvų ir parengė dokumentą, kuriuo prisidėjo prie strateginės darbotvarkės. Šią darbotvarkę 2019 m. birželio mėn. priims Europos vadovai.

Diskusijos apie Europos ateitį taip pat parodė, kad daugelis piliečių nori išsakyti nuomonę ir aktyviau įsitraukti į politinį procesą. Tam jiems numatyta nemažai priemonių, pavyzdžiui, viešos konsultacijos ir Europos piliečių iniciatyvos. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir Regionų komitetas taip pat labai padeda užtikrinti, kad būtų išgirsti visi balsai. Visos – Europos, nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens – institucijos ir pati pilietinė visuomenė turi imtis organizuoti dialogą ir konsultacijas. Atstovaujamoji demokratija yra nepakeičiama santvarka, tačiau plėtojamos naujos piliečių dalyvavimo formos jai išeitų tik į naudą.

IŠSAKYKITE SAVO NUOMONĘ

Dalyvaukite diskusijose apie Europos ateitį.

https://ec.europa.eu/commission/future-europe_lt

Komisija nėra atsakinga už šio leidinio pakartotinio naudojimo pasekmes.

Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2019 © Europos Sąjunga, 2019

Leidžiama pakartotinai naudoti nurodžius šaltinį. Europos Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo tvarka reglamentuojama Sprendimu 2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Dėl leidimo naudoti ar kopijuoti nuotraukas ar kitą medžiagą, kuriai netaikomos ES autorių teisės, tiesiogiai kreiptis į autorių teisių turėtojus.

NUOTRAUKOS Visos nuotraukos © Europos Sąjunga, jei nenurodyta kitaip.

